

**Position Paper
Rondetafelgesprek
Tweede Kamer
Onderwerp: Syrië
Datum: 5 maart 2025**

—

Raad van Gemeenschappen uit Koerdistan (DemNed)

DemNed is verheugd dat de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken van de Tweede Kamer, bijeen wil komen om mogelijke manieren te bespreken om positieve ontwikkelingen in Syrië te ondersteunen. Er zijn zonder twijfel talloze mogelijkheden om vanuit Nederland een waardevolle bijdrage te leveren, en in dit position paper noemen we er een aantal. De Tweede Kamer kan zelf ook een rol spelen in de lopende vredesprocessen en zo bijdragen aan een volledig gedemocratiseerd Syrië.

Als westerse landen passief toekijken, dreigt er een nieuwe golf van jihadisme in Syrië en verdwijnt de kans op duurzame vrede, die juist vanuit het noorden van het land groeit. DemNed, als koepelorganisatie die onder anderen ook de verschillende culturen, religies en etniciteiten uit Noord-Syrië vertegenwoordigt, is bereid om te helpen om contact te leggen met het bestuur en lokale organisaties van het Democratische Autonome Bestuur van Noord- en Oost-Syrië (DAANES) en daarbij tolken en vertalingen te faciliteren.

De Autonome Administratie van Noord- en Oost-Syrië (ook wel Rojava genoemd) wordt op een gelijkwaardige en democratische manier bestuurd door Koerden, Arabieren, Syrische en Assyrische christenen, Alevieten, Armeniërs, Turkmensen en andere etnische en religieuze groepen. Zij streven gezamenlijk naar een democratisch Syrië. Deze beweging vormt de grootste democratische kracht binnen Syrië, die tot nu toe grotendeels genegeerd is, en die nu meer dan ooit ondersteuning verdient.

In Rojava leven verschillende etnische en religieuze groepen vreedzaam samen binnen een systeem dat respect heeft voor individuele vrijheid, religieuze diversiteit, vrouwenrechten en innovatie stimuleert. Daartegenover worden in de door de HTS-regering (ontstond als Syrische tak van Al-Qaeda) gecontroleerde regio's in Damascus religieuze minderheden en etnische groepen brutaal onderdrukt. In dit document lichten we de gevaren hiervan verder toe.

We presenteren in dit paper een overzicht van de situatie in Syrië aan de hand van kaarten en afbeeldingen, zodat Kamerleden een goed beeld krijgen. We gaan in op de positie van religieuze en etnische groepen, de mensenrechten en de kansen om de oorlog in Syrië te beëindigen. De wederopbouw van het land kan met steun van Nederland en de Syrische diaspora tot stand komen. Onder het huidige jihadistische regime in Damascus is terugkeer voor ontheemde vluchtelingen vrijwel onmogelijk. Dat zou veranderen als juist het multi-etnische Autonome Bestuur van Noord- en Oost-Syrië en diens democratische waarden worden ondersteund. Daarnaast kunnen er bruggen worden geslagen voor de heropbouw van Syrië, mede met hulp uit Nederland.

Tegenwoordig bespreken bevolkingsgroepen in andere delen van Syrië de mogelijkheid om het land te democratiseren volgens het 'Rojava-model' van DAANES, en er vinden belangrijke besprekingen plaats tussen verschillende groepen. Tegelijkertijd blijft het door HTS gecontroleerde regime in Damascus gruweldaden plegen tegen religieuze en etnische minderheden, wat zeer zorgwekkend is.

De Tweede Kamer en het Nederlandse publiek kunnen op verschillende manieren een positieve rol spelen. Bijvoorbeeld door de publieke discussie over democratisering in Syrië en Turkije te stimuleren. Dit zou niet alleen bijdragen aan een zichtbare democratische oplossing, maar ook het racisme tegen Koerden en andere minderheden verminderen.

Dit position paper gaat ook in op het vredesproces in Turkije en de betekenis van de historische oproep van Koerdisch leider Abdullah Öcalan. Als Turkije zich zou democratiseren, zou dat het begin kunnen zijn van het einde van de onderdrukking van het Koerdische volk. Dit zou automatisch een einde moeten maken aan de pogroms op Koerden in Syrië en de bezette regio's in Rojava hun vrijheid teruggeven.

Dit vraagt echter om een actieve internationale discussie. Sinds de oprichting van de Turkse staat wordt er een diepgeworteld racisme tegen Koerden uitgevoerd, die niet verschilt van antisemitisme. Er is internationale druk nodig om een grondwetswijziging in Turkije af te dwingen. De kansen tot succes zijn op dit moment zeer hoog, als westerse instellingen, waaronder de Tweede Kamer, actief hun stem laten horen ter ondersteuning van vrede en de Turkse regering oproepen om stappen te zetten in de vredesinspanningen die door de 'Koerdische Mandela' Abdullah Öcalan zijn aangeboden. De democratisering van Turkije zou de democratisering van Syrië onmiddellijk ten goede komen en een historische vrede tot stand brengen.

Nederland kan hierin een cruciale rol spelen. Hier woont een grote diaspora van verschillende etnische groepen uit Turkije die de democratische waarden van Europa hebben omarmd en een intellectuele bijdrage kunnen leveren aan het publieke debat in Turkije.

Dit position paper wil de Tweede Kamer een holistisch overzicht bieden en is als volgt gestructureerd:

A) De huidige situatie in Syrië (Pagina 5-8)

- Introductie van de multi-etnische Democratische Autonome Administratie van Noord- en Oost-Syrië (DAANES) als model voor een vreedzaam Syrië en de bevrijding van vrouwen; diplomatieke betrokkenheid van alle etniciteiten in Syrië bij DAANES
- Het lot van Syrische vluchtelingen: Meervoudige ontheemding, brute onderdrukking van religieuze en etnische minderheden en een onzekere toekomst door de HTS-regering in Damascus, ISIS-fracties en het Turkse leger
- Het jihadistische gevaar van de huidige regering in Damascus en de onderdrukking van vrouwen

B) Dringende humanitaire behoeften en diplomatieke acties in Syrië (Pagina 8-9)

- Samenwerking versterken met het democratische 'Rojava-model' van DAANES
- De beveiliging verbeteren rond gevangenen waar ISIS-leden vastzitten
- Het publieke debat over een democratisch Syrië stimuleren om een nieuwe jihadistische regering te voorkomen

C) De impact van Turkije's democratisering op vrede in Syrië (Pagina 10-12)

- De historische oproep van Abdullah Öcalan en de mogelijke gevolgen daarvan
- De noodzaak om Turkije onder druk te zetten om af te stappen van het huidige ideologische 'apartheidsbeleid' tegen Koerden en andere minderheden
- Inzicht in Democratisch Confederalisme/Gemeentelijke Democratie/Rojava-model en hoe dit als tweede renaissance vrijheid biedt aan alle etniciteiten, zoals bewezen in de Autonome Regio van Noord- en Oost-Syrië

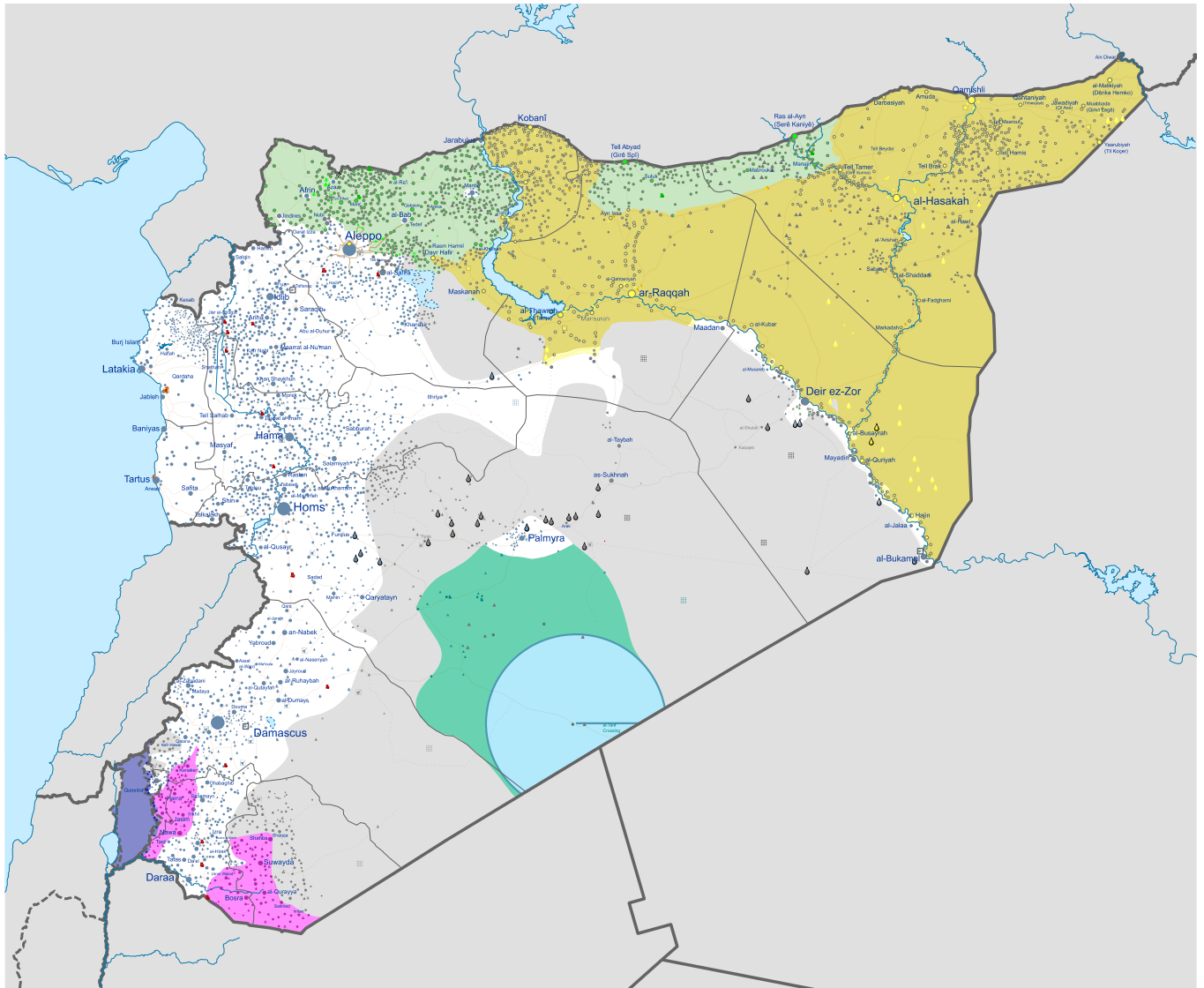

Figure 1: Militaire situatie op 7 februari 2025 om 14:00 ET

Bron: The Institute for the Study of War en AEI's Critical Threats Project (Wikipedia-editie)

Geel: Vrije en onafhankelijke regio's van de Autonome Administratie (DAANES)

Wit: Gebied onder controle van de HTS-regering van al-Jolani (Ahmed Sharra)

Lichtgroen: Turkse invasietroepen, gemengd met overblijfselen van ISIS en andere jihadistische groeperingen als bondgenoten. Hier vinden talloze mensenrechtenschendingen, moorden en ontvoeringen plaats.

Roze: Druzen-gemeenschap

Blauw en donkergroen: Amerikaanse basis te midden van verschillende rebellengroepen die niet verbonden zijn aan de regering in Damascus.

Grijs: Voornamelijk uitgestrekte woestijngebieden die ongeschikt zijn voor landbouw en waar resterende ISIS-bases zich bevinden, buiten de controle van enige strijdmacht.

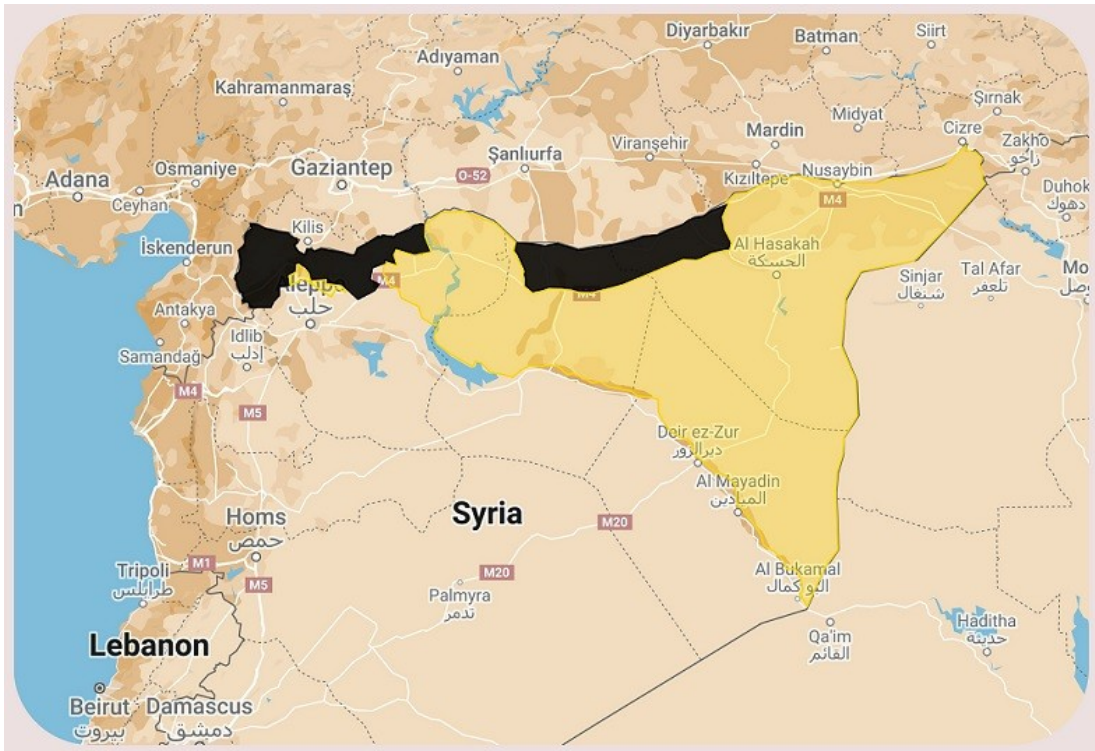

Figure 3: In zwart zijn de regio's van Rojava weergegeven, oorspronkelijk met een overwegend Koerdische bevolking, die door het Turkse leger zijn bezet samen met aan ISIS en andere jihadistische groeperingen gelieerde troepen. Dagelijks worden er ernstige mensenrechtenschendingen gerapporteerd vanuit deze gebieden.
 Source: <https://dckurd.org/2023/11/28/washington-must-continue-its-support-for-rojava/>

Figure 4: Officieel symbool van de multi-etnische Democratische Autonome Administratie van Noord- en Oost-Syrië (DAANES) Het symbool bevat de titel van de Administratie in alle belangrijke lokale talen.

A) Uitleg over de huidige toestand binnen Syrië

1) De Democratische Autonome Administratie van Noord- en Oost-Syrië (DAANES) als model voor een vreedzaam Syrië waarnaar vluchtelingen kunnen terugkeren

Het democratische systeem in Noord- en Oost-Syrië werd in 2011 ingevoerd in de Koerdisch-majoritaire gebieden, toen het leger van Bashar al-Assad zich moest terugtrekken om Damascus te verdedigen tegen de eerste rebellen en religieuze facties. Op basis van de principes van zelfbestuur, zoals gedefinieerd in het intellectuele werk van Abdullah Öcalan over Democratisch Confederalisme, organiseerden de Koerden van Rojava/Noord-Syrië zich snel en richtten zij civiele zelfverdedigingstroepen op. Vanaf het begin werden diplomatieke delegaties gevormd om contact te leggen met andere lokale etnische groepen (Arabieren, Christenen, Turkmene, etc.) en hen uit te leggen dat er een systeem werd nagestreefd waarin iedereen deelneemt aan zijn eigen bestuur. Dankzij deze aanpak groeide de Autonome Administratie en werd zij al snel een inclusieve structuur waarin alle lokale etnische groepen vertegenwoordigd waren en de democratische ideeën van zelfbestuur omarmden.

Figure 5: Leden van de zelfverdedigingseenheden van DAANES

Wat dit model nog specialer maakt, is het verplichte co-leiderschap van mannen en vrouwen in alle instituties. Ook op militair vlak werd een uitsluitend vrouwelijke defensiemacht (de YPJ) opgericht, die wereldwijd de krantenkoppen haalde vanwege haar leidende rol in de strijd tegen ISIS. Momenteel bestaat de SDF (het gezamenlijke leger van DAANES) officieel voor 50% uit vrouwen in leidinggevende posities en in het leger – het hoogste percentage ter wereld. DAANES is momenteel het meest duidelijke voorbeeld van een vreedzaam en succesvol samenleven van verschillende etniciteiten en religies in het Midden-Oosten. Centraal in het bestuur van DAANES staat bijvoorbeeld de Arabische Shammar-stam, die miljoenen leden telt en een van de grootste transnationale stammenconfederaties in Syrië is. Er worden diplomatieke gesprekken gevoerd met de Druzen in Zuid-Syrië, die grote interesse tonen in het opzetten van hun eigen autonomie volgens de principes van Democratisch Confederalisme. Ook de Alevitische gemeenschap aan de kust heeft soortgelijke signalen afgegeven. Met andere woorden: de volkeren van Syrië discussiëren over hoe hun land eruit moet zien – en steeds meer stemmen pleiten voor een democratisch Syrië, zoals in het noorden en oosten van het land. Het democratische systeem van DAANES wordt erkend als een model dat toebehoort aan alle etnische en culturele groepen, en niet alleen aan de Koerden.

Figure 6: Ilham Ahmed: Diplomat and former co-president of the Executive Council of DAANES

DAANES beheerst momenteel het grootste grondgebied en de meest vruchtbare landbouwgronden van Syrië en voorziet in zijn eigen voedselproductie via de landbouw.

Figure 7: DAANES delegation in Suweyda with Druze spiritual leader

De Autonome Administratie onderhoudt diplomatieke relaties wereldwijd en wint steeds meer erkenning. Desondanks heeft het geen officiële humanitaire hulp of steun ontvangen voor de huisvesting van intern ontheemden (IDP's). Toch heeft het collectieve bestuur van DAANES zichzelf opmerkelijk goed weten te redden. Zo werd in slechts één enkele regio, Afrin, waar zo'n 500.000 Koerden woonden, bijna een miljoen intern ontheemden opgevangen. Dit kwam echter tot een einde toen het Turkse leger in 2018 de regio binnenviel en honderdduizenden Koerden verdreef, met als doel gelijke Koerdische rechten aan de Turkse grens te voorkomen. Turkije veroverde strategische gebieden met behulp van voormalige ISIS-leden, zoals uitgebreid is gedocumenteerd. Meer dan 300.000 Koerden en honderdduizenden andere ontheemden werden verdreven. In de door Turkije en jihadistische milities bezette gebieden komen dagelijks berichten binnen over moorden, verkrachtingen, afpersing en ontvoeringen van burgers. Er wordt actief demografische veranderingen doorgezet. Tragisch genoeg heeft de EU de Turkse regering drie miljard euro aan belastinggeld toegekend om zorg te dragen voor vluchtelingen – terwijl Turkije zelf verantwoordelijk is voor een groot deel van hun ontheemding.

Het huidige vredesproces in Turkije en de mogelijke beëindiging van de voortdurende onderdrukking van Koerdische rechten zouden een opening kunnen creëren om de invasie terug te draaien en de ontheemden terug te laten keren naar hun huizen. Hiervoor is echter internationale bemiddeling noodzakelijk.

Figure 8: DAANES kondigt initiatief aan voor de opbouw van een democratisch 'Nieuw Syrië', met vertegenwoordiging van alle etniciteiten in Noord- en Oost-Syrië. Sprekers op het podium zijn de huidige co-voorzitters van de Autonome Administratie, Hussein Othman en Aven Suweid. Source: <https://anfenglish.com/culture/daanes-announces-initiative-to-build-new-syria-76905>

2) De huidige HTS-regering (voorheen Al-Nusra, Syrische tak van Al-Qaida) in Damascus & de vervolging van minderheden

De huidige interimregering in Damascus, die door de internationale gemeenschap al is omarmd als de opvolger van het regime van Bashar al-Assad, is openlijk erkend als de Al-Qaida-groep Hayat Tahrir al-Sham (HTS), die vroeger ook als Al-Nusra bekend was. Het is al in het wereldnieuws behandeld dat de leider van HTS, Al-Jolani, die zich momenteel opstelt als de nieuwe heerser van Damascus, een jihadist is. Minder bekend is echter dat de kabinetsleden van Al-Jolani afkomstig zijn uit verschillende jihadistische facties, waarvan er beeldmateriaal bestaat waarop zij burgers onthoofden en executeren. Eén van deze kabinetsleden was de moordenaar van de Koerdische politica en diplomate Havrin Khalaf, zoals te zien is op afbeelding 10. Hoewel Al-Jolani heeft verklaard afstand te hebben genomen van jihadistische ideologieën, bewijzen de praktijken van zijn regering het tegendeel.

Op dit moment worden de Alevitische en Druzen-gemeenschappen zwaar vervolgd door de Al-Qaida-regering, waarbij talloze mensen worden gearresteerd, gemarteld en gedood.

Een tragisch aspect van deze situatie is dat alle internationale humanitaire hulp via Damascus wordt gestuurd, waardoor etnische en religieuze minderheden in de praktijk worden uitgesloten van hulpverlening.

De HTS regering heeft in hoog tempo een nationalistische Arabische identiteit ingevoerd, waarbij de nadruk wordt gelegd op de term "Arabisch" in zowel de nationale identiteit als in het leger. Bovendien heeft deze regering de structuren en functionarissen van het vorige regime van Bashar al-Assad grotendeels behouden. Onder invloed van Erdogan heeft Al-Jolani totalitaire verklaringen afgelegd waarin hij autonomie categorisch afwijst en eist dat de SDF (de collectieve Defensiemacht van DAANES) opgaat in hun gecentraliseerde nieuwe

Figure 9: Current ruler of the government in Damascus: Ahmad Sharra (Al Qaeda name: Al-Jolani) In the picture above as an Al Qaeda member

Figure 10: Cabinet member of the new government of Damascus who murdered a female politician during his time in jihadist groups.

Source: <https://medyanews.net/turkish-forces-and-allied-militias-have-escalated-attacks-on-tishreen-tisrin-dam-and-qara-quzak-qere-qozaq-bridge-in-northern-syria-writes-rohat-baran-in-the-firat-news-agency-analysis/>

Arabische Syrische leger. Deze agressieve eisen werden gepresenteerd met de insinuatie dat de Autonome Administratie zich van Syrië zou willen afscheiden, wat niet het geval is.

De Autonome Administratie heeft vredesgesprekken aangeboden en openheid getoond om samen te werken tussen de SDF en het nieuwe Arabische Syrische leger. Het is echter bekend dat er binnen dit leger geen enkele vrouw dient, terwijl de SDF officieel voor 50% uit vrouwen in leidinggevende posities bestaat. De SDF zal dan ook niet kunnen toestaan dat vrouwenrechten worden geschonden.

B) Dringende humanitaire behoeften en diplomatieke acties in Syrië

Met de opkomst van de aan Al-Qaeda gelieerde nieuwe regering in Damascus is het belangrijker dan ooit, om de democratische elementen binnen Syrië te steunen. Daarnaast begaan het Turkse leger en overgebleven ISIS-strijders in de bezette regio's en het gehele Noorden gruwelijke misdaden tegen de menselijkheid¹ door alle kritieke civiele infrastructuur te bombarderen, zoals waterstations, voedselsilo's, boerderijen, ziekenhuizen, scholen en elektriciteitscentrales. Alle bevolkingsgroepen in Syrië lopen het risico op hongersnood en extreme ellende, tenzij het publiek hier aandacht aan besteedt.

Het vredesproces in Turkije kan enkele deuren openen als de internationale gemeenschap de regering onder druk zet om de uitgestoken hand van Abdullah Öcalan te accepteren². De realiteit is echter dat de Turkse staat een obsessief beleid van volkerenmoord voert tegen de Koerden en dat de HTS-regering in Damascus wordt aangemoedigd om haat tegen Koerden aan te wakkeren en de multi-etnische democratische administratie af te schilderen als een bedreiging. Ook in Nederland wordt in Arabische online ruimtes instigaties gevoerd tegen Koerden.

Wat zich op dit moment afspeelt, is een gevaarlijk spel om de democratische eisen van alle etnische groepen in Syrië te vernietigen en een nieuwe golf van jihadisme op te leggen, waarbij Koerden opnieuw als afleidend doelwit worden gebruikt. Om deze reden is het cruciaal om deze periode van vredesprocessen en dialoog, zowel in Turkije als in Syrië, te benutten om het democratische Rojava-model van DAANES te promoten als het alternatieve pad voor het land. **Door het publieke debat over een democratisch Syrië te stimuleren, wordt het democratisch bewustzijn vergroot en krijgen etnische en religieuze minderheden meer zichtbaarheid en erkenning.**

- De Tweede Kamer kan een belangrijke rol spelen door de banden met de Autonome Administratie van Noord- en Oost-Syrië te versterken en daarmee de mogelijkheden te ondersteunen voor de opvang van intern ontheemden (IDP's). DAANES is de enige regio in Syrië waar alle etnische en religieuze groepen worden beschermd en recht op zelfbestemming wordt gegeven.

- Er moet ook meer aandacht komen voor de gevangenen waar ISIS-leden worden vastgehouden. De HTS-regering heeft aangegeven de controle over deze gevangenen te willen overnemen, een verzoek dat door de SDF is afgewezen. De grootste vrees is dat ISIS-strijders worden vrijgelaten en geïntegreerd in een toekomstige jihadistische campagne van de nieuwe interimregering.

¹ Link to Permanent Peoples' Tribunal Judgement against Turkey

² Link to Statement Kurdistan National Congress on the peace process

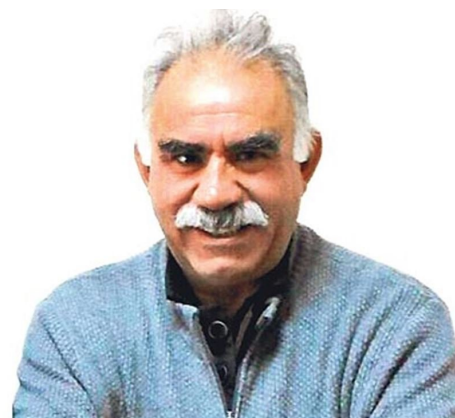
- Het Autonome Bestuur werkt aan de opbouw van infrastructuur, zoals scholen, ziekenhuizen en voedselproductie, en heeft hiervoor extra expertise en ondersteuning nodig. Nieuwe woningen moeten worden gebouwd, en er zijn innovatieve oplossingen nodig voor de productie van elektriciteit en het pompen van water. DAANES beheert daarbij alle informatie over de ontheemde bevolking uit Noord- en Oost-Syrië en speelt daarom een cruciale rol bij de repatriëring van oorlogsslachtoffers. Met steun vanuit Nederland kunnen hun huizen gemakkelijker worden herbouwd. Er is behoefte aan samenwerking met innovatieve Nederlandse bedrijven op economisch en ecologisch vlak.

- DemNed beschikt over het netwerk en voldoende vrijwilligers om vruchtbare verbindingen tot stand te brengen tussen Nederlandse instellingen en die van de Democratische Autonome Administratie van Noord- en Oost-Syrië. In Nederland zou het bovendien nuttig zijn om efficiënte taalcurricula te coördineren voor Koerdische vluchtelingen, om zo hun re-integratieproces te versnellen. Er bestaat al een intellectuele uitwisseling tussen universiteiten wereldwijd en die in Rojava. De universiteiten daar hebben onder andere behoefte aan apparatuur voor medische studies. Deze samenwerking kan verder worden uitgebreid op gemeentelijk niveau, bijvoorbeeld in de vorm van partnersteden. Daarnaast moeten metaalfabrieken opnieuw worden opgebouwd.

- Veel problemen zouden zichzelf geleidelijk oplossen als de Tweede Kamer openlijk een daadwerkelijk vredesproces in Turkije zou steunen. Hierdoor zou de voornamelijkste agressor en veroorzaker van de oorlog in Syrië, namelijk het Turkse leger, gestopt zijn, waardoor eindelijk vredesbesprekingen en de wederopbouw van Syrië mogelijk worden.

C) De impact van Turkije's potentiële democratisering op vrede in Syrië - en waarom hulp hiervoor vanuit de Nederlandse politiek noodzakelijk is

Er werd uitgebreid bericht over de historische oproep van Abdullah Öcalan, waarbij met verbazing werd vermeld dat hij de oplossing van de Koerdische Arbeiderspartij (PKK) had voorgesteld. Echter, wat niet werd benoemd, is dat het huidige Turkse regime verplicht zou moeten zijn om deze enorme oproep met een gelijkwaardige stap te beantwoorden. Dit betekent de vrijlating van alle politieke gevangenen—tienduizenden van mensen—als een duidelijk signaal dat de gewapende strijd niet langer nodig is. Een teken van vrede moet met een ander teken van vrede worden beantwoord. Dat is de enige garantie die de ontbinding van een politieke beweging mogelijk zou maken, een beweging die de wapens opnam om genocide te voorkomen. Deze beweging begon in 1972 als een studentengroep voor de dekolonisatie van het bezette Koerdistan, maar werd na de brute militaire staatsgreep van 1980 gedwongen om te vechten voor haar overleving. (Ter referentie: de gewapende strijd van de PKK begon in 1984).

Figure 11: A photo from Öcalan from 2013, which was the first picture after 14 years that was shared with the public back then. Another 11 years, up until the recent news about Öcalan, no pictures had been released.

Het was voor de Koerdische gemeenschap schokkend dat de meeste internationale en Nederlandse media de reikwijdte van Öcalans beslissing niet begrepen, noch de verantwoordelijkheid erkenden die het Westen heeft om dit vredesinitiatief te ondersteunen. Om meer duidelijkheid te scheppen over de situatie, belichten we hier de belangrijkste aspecten van het vredesproces vanuit twee perspectieven: de Koerdische kant en de militaire staat Turkije. Het is belangrijk te begrijpen dat de voortdurende fascistische indoctrinatie van de militaire staat een verlamming in het vredesproces veroorzaakt. Zonder actieve en positieve steun van westerse landen zal het vredesproces geen vruchten afwerpen.

Figure 12: British trade unionist campaign of 2021 in support of the freedom of Öcalan

De eerste reden: Erdogan heeft, net als zijn voorgangers, eenzijdige vredesinitiatieven van de PKK telkens beantwoord met meer moorden en een poging tot genocide op de Koerdische bevolking en identiteit. Dit patroon herhaalt zich steeds opnieuw, en velen vrezen dat dit ook nu zal gebeuren. Turkije is geen staat die voortkomt uit een culturele identiteit, maar uit een militaire traditie. De Turkse grondwet is nog steeds gevormd door de vele militaire staatsgrepen die elk democratisch potentieel hebben geëlimineerd. Dag in, dag uit herhaalt de Turkse staatsmedia het narratief dat ze "terrorisme en terroristen uit buitenlandse gebieden bestrijden", omdat er volgens hen "geen Koerden zijn en dus ook geen Koerdisch probleem". De genocide op de Koerdische bevolking verliep op deze manier. De nationale televisie telde af naar de invasie van Koerdische steden in andere landen, waarna dit met extase werd gevierd door de gemiddelde, geïndoctrineerde burger. De Turkse staat is doordrenkt met 101 jaar apartheid, indoctrinatie van intolerantie, haat en racisme, met name tegen de Koerdische bevolking. Erdogan staat wereldwijd bekend als een autoritaire leider met ambities om het Ottomaanse Rijk nieuw leven in te blazen. Zijn openlijke steun aan ISIS en meedogenloze

politiek zijn goed gedocumenteerd. Net als andere dictators en autoritaire leiders voor hem, kon hij deze misdaden alleen plegen dankzij de stilte en blindheid van de internationale gemeenschap. Dit betekent dat het mogelijk is om het vredesproces positief te beïnvloeden en een politieke transitie mogelijk te maken die de vrijheid van een volk garandeert en daarmee ook vrede over andere landen zoals Syrië zal brengen.

De leiding van de PKK heeft gehoor gegeven aan Öcalans oproep en een eenzijdig staakt-het-vuren aangekondigd. Ze hebben ook aangegeven bereid te zijn om de beweging uiteindelijk te ontbinden, mits de Turkse staat even betekenisvolle stappen in het vredesproces zet, zoals de vrijlating van Abdullah Öcalan. Hiermee zijn duidelijke diplomatieke signalen afgegeven die het militaristische narratief van de Turkse staat ontkrachten. De partij die jarenlang als hun "doodsvijand" werd bestempeld, heeft publiekelijk aangegeven zich te willen ontbinden, op voorwaarde dat de staat zijn agressie tegen de Koerdische bevolking beëindigt.

Korte relevante notities over het beleid van de Turkse staat ten aanzien van de Koerdische bevolking

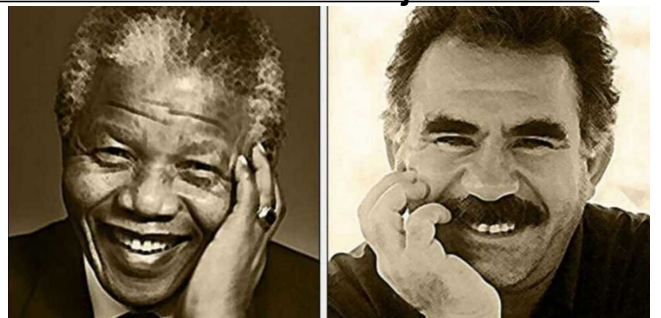
- Tot het einde van de 20e eeuw luidde het officiële staatsnarratief van Turkije dat "Koerden niet bestaan en er dus geen Koerdisch probleem is". Elke democratische poging om culturele rechten te verkrijgen werd daardoor als "landverraad" bestempeld en de PKK werd beschreven als "een buitenlandse organisatie uit Amerika/Israël/Rusland, etc."
- Elke keer dat een Turkse president probeerde vrede te sluiten met de Koerdische bevolking, volgden er een militaire coup of de president wordt uitgeschakeld dan wel buitenspel gezet.
- Elke keer dat een Koerdische politieke partij enig succes boekte in verkiezingen, werd deze door de staat verboden. Dit patroon herhaalt zich nog steeds: Democratisch gekozen Koerdische burgemeesters worden systematisch vervangen door door Ankara benoemde gouverneurs.

Korte relevante notities over de PKK

- De PKK is een feministische beweging met veel vrouwelijke leden, ook in de leiding. De slogan "Vrouw, Leven, Vrijheid" is voortgekomen uit de intellectuele bijdragen van Öcalan en de praktische politieke activisme van vrouwen binnen de PKK.
- Het hoogste gerechtshof van België heeft geoordeeld dat de PKK geen terroristische organisatie is, maar een van de twee strijdende partijen in een burgeroorlog. Dit oordeel geldt de facto volgens het internationaal en Europees recht.
- Talloze beschuldigingen tegen de PKK zijn al decennia lang ontmaskerd als contra-guerrillaoperaties georganiseerd door het Turkse leger tegen de Koerdische burgerbevolking.
- De PKK speelde een cruciale rol bij het redden van de Jezidi-gemeenschap van Shengal/Sinjar van een genocide door ISIS en kreeg hier internationale erkenning voor.

Waarom staat Öcalan wereldwijd bekend als een van de meest invloedrijke denkers?

- Abdullah Öcalan is vooral bekend om zijn theorie van Democratisch Confederalisme, dat pleit voor een gedecentraliseerd, niet-statelijk politiek systeem gebaseerd op directe democratie, gendergelijkheid en ecologische duurzaamheid.
- Dit model is met succes geïmplementeerd in Rojava.
- Öcalans ideeën hebben geleid tot de grootste vrouwenemancipatiebeweging ter wereld, waardoor vrouwen in het Midden-Oosten traditionele maatschappelijke normen konden overstijgen.

- Dat concept van directe democratie transformeerde het formele kader waarin de bevrijding van gekoloniseerd Koerdistan werd herzien. Het doel werd specifiekler dan het eerdere, abstracte streven naar de oprichting van een Koerdische staat. De theorie stelt dat als mensen volledige rechten op zelfbeschikking en participatie hebben, hun land in het dagelijks leven al bevrijd is. Een klassieke natiestaat werd beschouwd als een steriel en monotoon geheel dat in essentie alleen in stand kon worden gehouden door militaire macht. Met andere woorden: de vicieuze cirkel van geweld wordt effectief doorbroken, zoals bewezen in Rojava.
- Abdullah Öcalan heeft vele boeken geschreven die wereldwijd aan universiteiten worden onderwezen als enkele van de meest diepgaande analyses op het gebied van geschiedenis, politieke theorie, sociologie, filosofie, sociale psychologie en meer.
- Sinds 1999 wordt Öcalan vastgehouden op het gevangeneiland Imrali, waar hij onderworpen is aan "witte kamertortuur", langdurige eenzame opsluiting en volledige isolatie van de buitenwereld, zonder enig recht op contact met advocaten of familieleden. Slechts één uur per dag mocht hij wandelen in een ommuurde binnenplaats, met muren zo hoog dat hij alleen de blauwe lucht kon zien, zonder uitzicht op bomen.
- Hij heeft meerdere vredesprocessen geïnitieerd, die allemaal door het Turkse leger werden geschonden. Zijn boek *The Roadmap to Negotiations* beschrijft nauwkeurig hoe de stappen in vredesprocessen moeten worden doorlopen.

Öcalan heeft de deur geopend naar de democratisering van Turkije, iets wat normaal gesproken niet de eerste reflex van de Turkse regering zou zijn. Door zijn goede wil te tonen en een buitengewoon moedige stap te zetten met zijn oproep, heeft hij het sterkste signaal afgegeven aan de bevolking in Turkije: de toekomst kan samen en op een andere, vreedzamere manier worden opgebouwd.

Het streven naar democratie, vrijheid en rechtvaardigheid in de regio kan niet zonder een grondige hervorming van Turkije zelf, inclusief een herziening van de grondwet om de rechten van het Koerdische volk en andere minderheden te waarborgen.

Dit zou niet alleen de weg vrijmaken voor een vreedzame oplossing in Turkije, maar zou ook invloed hebben op bredere democratische ontwikkelingen in het Midden-Oosten. Er is een dringende noodzaak om de internationale gemeenschap, inclusief Nederland en de Tweede Kamer, aan te sporen om zich actief uit te spreken voor een duurzame vredesregeling.

Openlijke steun vanuit democratische landen kan de Turkse regering onder druk zetten om af te stappen van haar autoritaire beleid en daadwerkelijk werk te maken van democratisering. Om dit proces te stimuleren, is een breed publiek debat essentieel. Door bewustwording te creëren over het model van Democratisch Confederalisme—zoals succesvol geïmplementeerd in de Autonome Regio van Noord- en Oost-Syrië—kan men inzicht krijgen in hoe een alternatieve bestuursvorm vrijheid en gelijkheid biedt aan alle etniciteiten in de regio. De internationale gemeenschap heeft nu de kans om zich in te zetten voor vrede en democratie en zo te voorkomen dat deze historische kans opnieuw door militarisme en onderdrukking teniet wordt gedaan.